

Бароат кечаси

16:00 / 06.03.2023 6080

Шарафли шаъбон ойида фазилати улуғ ва муборак бир кеча бор. Бу ҳақда ҳадиси шарифларда тўлиқ маълумотлар келган. Уларни ўрганиб, ҳаётимизга татбиқ этиш биз мусулмонларнинг вазифасидир. Унда бизлар учун икки дунё саодати бор.

Энг аввал бу кеча хусусида Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг муборак кўрсатмаларини келтирамиз, ундан кейин фақиҳлар ҳамда аҳли сунна вал жамоанинг бу борадаги қарашлари, фикрларига тўхталиб ўтамиз. Бу кеча ҳақида шариатда қандай кўрсатмалар борлигини яхшилаб билиб олишга ҳаракат қиласиз.

Бароат кечаси борасида Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг кўрсатмалари

(1) نع نون علل ایلص یېبنلا نع قیدصل رکب یېنأ : ملس و ھیل علل ایلص یېبنلا نع نون علل ایلص یېبنلا ایندل امسال ایل علل لزنی) (یقہیبلل نامیإلا بعش) . (ءانحش ھبلق یف لجر و اکرشم

1. Абу Бакр Сиддиқ розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:
«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам айтдилар:

1.

2. «Аллоҳ таоло шаъбоннинг ўн бешинчи кечаси дунё осмонига (Ўзининг шаънига мувофиқ) тушади ва Аллоҳга ширк келтирган ва қалбида гина, кудурат бор кишидан бошқа барчани мағфират қиласди».

هـ لـ لـ لـ يـ أـ نـ يـ دـ رـ تـ (أـ مـ لـ سـ وـ هـ يـ لـ عـ هـ لـ لـ اـ يـ لـ صـ هـ لـ لـ اـ لـ وـ سـ رـ لـ اـ قـ فـ (2) يـ لـ عـ عـ لـ طـ يـ لـ جـ وـ زـ عـ هـ لـ لـ اـ نـ إـ نـ اـ بـ عـ شـ لـ اـ نـ مـ فـ صـ نـ لـ اـ ةـ لـ يـ لـ هـ ذـ هـ لـ اـ قـ مـ لـ عـ أـ هـ لـ وـ سـ رـ وـ مـ حـ رـ يـ وـ نـ يـ رـ فـ غـ تـ سـ مـ لـ لـ رـ فـ غـ يـ فـ نـ اـ بـ عـ شـ نـ مـ فـ صـ نـ لـ اـ ةـ لـ يـ لـ يـ فـ هـ دـ بـ عـ (يـ قـ هـ يـ بـ لـ لـ نـ اـ مـ يـ إـ لـ اـ بـ عـ شـ) . مـ هـ اـ مـ كـ دـ قـ حـ لـ اـ لـ هـ أـ خـ ئـ يـ وـ نـ يـ مـ حـ رـ تـ سـ مـ لـ اـ

2. «Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«(Эй Оиша,) бу кеча қандай кеча эканини биласизми?» дедилар. Мен:
«Аллоҳ ва Унинг Расули билувчироқ», дедим.

«Бу шаъбоннинг ўн бешинчи кечасидир. Аллоҳ азза ва жалла бу кеча Ўзининг бандаларига раҳмат назари билан қарайди ва мағфират сўровчиларни мағфират қиласди, раҳм сўровчиларга раҳм қиласди, дилларида мусулмонларга нисбатан гина, адоват сақловчи кишиларни қандай бўлса, шундай ҳолатда қўйиб қўяди», дедилар.

مـ لـ سـ وـ هـ يـ لـ عـ هـ لـ لـ اـ يـ لـ صـ يـ بـ نـ لـ اـ نـ عـ هـ نـ عـ هـ لـ لـ اـ يـ ضـ رـ يـ رـ اـ عـ شـ أـ لـ اـ يـ سـ وـ مـ يـ بـ أـ نـ عـ (3) هـ قـ لـ خـ عـ يـ مـ جـ لـ رـ فـ غـ يـ فـ نـ اـ بـ عـ شـ نـ مـ فـ صـ نـ لـ اـ ةـ لـ يـ لـ يـ فـ عـ لـ طـ يـ لـ لـ اـ عـ اـ تـ هـ لـ لـ اـ نـ إـ) ةـ جـ اـ مـ نـ بـ اـ نـ سـ) . (نـ حـ اـ شـ مـ وـ أـ كـ رـ شـ مـ لـ إـ لـ اـ

3. Абу Мусо Ашъарий розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам айтдилар:

«Аллоҳ таоло шаъбоннинг ўн бешинчи кечасида раҳмат назари билан қараб, ширк келтирувчи ва қалбида бирорта мусулмонга нисбатан гина-адоват сақловчи кишилардан бошқа барча махлуқларини мағфират қиласди».

مـ لـ سـ وـ هـ يـ لـ عـ هـ لـ لـ اـ يـ لـ صـ هـ لـ لـ اـ لـ وـ سـ رـ نـ أـ نـ عـ هـ لـ لـ اـ دـ بـ عـ نـ عـ (4) إـ لـ إـ دـ بـ عـ لـ رـ فـ غـ يـ فـ نـ اـ بـ عـ شـ نـ مـ فـ صـ نـ لـ اـ ةـ لـ يـ لـ هـ قـ لـ خـ يـ لـ إـ لـ جـ وـ زـ عـ هـ لـ لـ اـ عـ لـ طـ يـ : لـ اـ قـ هـ لـ اـ قـ نـ بـ نـ حـ نـ بـ إـ دـ مـ حـ أـ دـ نـ سـ مـ) . (سـ فـ نـ لـ تـ اـ قـ وـ نـ حـ اـ شـ مـ : نـ يـ نـ ثـ إـ لـ اـ

4. Абдуллоҳ ибн Амр розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Шаъбоннинг ўн бешинчи кечаси Аллоҳ таоло бандаларига раҳмат назари

билан қарайди. Иккита шахсдан бошқа барчани мағфират қилади: бири гиначи, бошқаси ноҳақ одам ўлдирувчи», дедилар».

ملس و هيلع هللا يلص يبنلا نع هنون هيلص يضر صاعلا يبأ نب نامثع نع (5) له؟ هل رفغأف؟ رفغتسم نم له دانم يدان نابعشلا نم فصنلا ةليل ناك اذإ: لاق كرشم وأه جرفب ئيناز إىطعأ إىطعأ إىطعأ لأسىي الـفـ هـيـ طـعـأـفـ؟ـ لـئـاسـ نـمـ (يـقـهـيـ بـلـلـ نـامـيـ إـلـاـ بـعـشـ)

5. Усмон ибн Абул Осс розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:
«Набий соллаллоҳу алайҳи вассаллам айтдилар:
«Қачон шаъбоннинг ўн бешинчи кечаси бўлса, бас, (Аллоҳ таоло тарафидан) бир нидо қилувчи нидо қилади: «Бирорта мағфират сўровчи борми, Мен уни мағфират қиласман! Бирор нарса сўровчи борми, Мен унга бераман», дейди. Шу вақтда ким (қалбидан) сўраса, унга (ўзининг шаънига мувофиқ) берилади. Зинокор хотин ва мушриқдан бошқа. (Булар ўзларининг ёмон амаллари сабабидан Аллоҳ таолонинг неъматидан маҳрум бўлгандирлар)».

نإ و نابعش نم فصنلا ةليل ناك اذإ: لاق هنون هيلص يضر راسي نب ءاطع نع (7) ام تاومألا يلإ ءايحألا نم همس خسن و ناوشنلا حكنى و رجتى و ملظيل لجرلا دحأ لـكـلـ رـفـغـيـفـ اـيـنـدـلـاـ ءـامـسـلـاـ يـلـلـلـاـ لـزـنـيـ اـهـنـمـ لـضـفـأـ رـدـقـلـاـ دـعـبـ ةـلـيـلـ نـمـ (ملـعـلـ زـنـكـ) .ـمحـرـعـ طـاقـ وأـ نـحـاشـمـ وأـ كـرـشـمـ إـلـاـ

7. Ато ибн Ясор розияллоҳу анҳу айтади:
«Қачон шаъбоннинг ўн бешинчи кечаси бўлса, ўлим фариштаси бу шаъбондан кейинги шаъбонгача ўлувчиларнинг исмини (Лавҳул маҳфуздан ўзининг дафтарига) кўчиради. Баъзи шахс зулм, тижорат ёки бирорта аёлга уйланади, ваҳоланки, унинг исми тирикларнинг қаторидан ўликларнинг қаторига кўчирилган бўлади.

Қадр кечасидан кейин бу кечадан кўра афзалроқ кеча йўқ. Аллоҳ таоло (Ўзининг шаънига мувофиқ) дунё осмонига тушиб, мушриқ, гиначи ва силаи раҳмни узвчилардан бошқа барчани мағфират қилади».

و نابعش نم فصنلا ةليل ةليللا هيلع ليربج يناتأ (8) :لاقف مالسلال هيلع ليربج يناتأ و كرشم يلإ اهيـفـ هـلـلـاـ رـطـنـيـ الـ بـلـكـ منـغـ روـعـشـ دـدـعـبـ رـانـلـاـ نـمـ ءـاقـتـعـ اـهـيـفـ هـلـلـاـ

نمدم يلإ ال و هي دل اول قاع يلإ ال و لبس ميلإ ال و محرع طاق يلإ ال و نحاشم ال (يقيه يبلل نامي إلابعش). رمخ

8. Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам айтдилар:

«Жаброил алайҳиссалом менинг олдимга келиб, айтдилар:

«Бу шаъбоннинг ўн бешинчи кечасидир. Аллоҳ таоло бу кечада кўп одамларни дўзахдан озод қиласди. Уларнинг адади Калб қабиласи қўйларининг жунларидан ҳам зиёда бўлади. Фақат бу кечада Аллоҳ таолога ширк келтирган, гиначи ва қариндошлиқ алоқаларини узвучи, изорини (манманлик билан) тўпиғидан пастга тушириб юрувчи, отонасига оқ бўлувчи ва хамр ичувчи кишиларга раҳмат назари билан қарамайди».

ابس تحم هلل نيديعلا يتليل ماق نم :لاق هنع هللا يضر ءادردلا يبأ نع (10)
ناك هنأ انغلب و :هللا محر يعف اشلا لاق بولقلما تومت نيح هبلق تمي مل
و .ي حضألا ةليل و .ةعمجلما ةليل يف :لайл سمخ يف باجتسى ءاعدلا نإ لaci
نامي إلابعش). نابعش نم فصنلما ةليل و .بجر نم ةليل لوا و .رطفلما ةليل يف
يقيه يبلل

10. Абу Дардо розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Ким савоб умидида қоим туриб ибодат қилса, бас, унинг қалби (қиёмат куни сабабидан) одамларнинг қалби ўлган пайтда унинг қалби ўлмайди».

Имом Шофеъий роҳматуллоҳи алайҳ айтадилар:

«Бизга шу гап етдики, беш кечада дуолар қабул қилинар экан: жума кечаси, ийдул азҳо кечаси, ийдул фитр кечаси, ражаб ойининг аввалги кечаси ва шаъбон ойининг ўн бешинчи кечаси».

Юқоридаги ҳадислардан ташқари, яна кўпгина ривоятларда ҳам бу кечанинг фазилатлари ворид бўлган.

نم فصّنلـاـ ئـلـ نـمـ لـضـفـ أـرـدـقـلـاـ ئـلـ دـعـبـ ئـلـ نـمـ اـمـ ئـلـ آـقـ رـاسـيـ نـبـ ئـاطـعـ نـعـ
الـ إـ مـؤـلـكـ وـ دـابـعـ لـ رـفـغـيـّـ فـ ايـنـ دـلـ ئـامـسـلـاـ ئـلـ ئـلـ آـعـتـ وـ كـراـبـتـ هـلـلـ اـلـ زـنـيـ نـابـعـ شـ
ـ ئـ حـنـمـلـ اـلـ كـلـ اـئـيـنـ مـرـآنـلـاـ نـمـ اـهـيـ فـ قـتـعـ أـ نـمـ اـيـ فـ مـحـرـعـ طـاقـ وـ ئـ نـحـاشـمـ وـ ئـ كـرـشـمـلـ
ـ ئـ مـيـطـعـ ئـ بـيـصـمـ اـهـنـ إـفـ وـ دـهـ كـتـبـيـصـمـ هـلـلـ رـبـجـ اـهـيـ فـ دـوـدـرـمـلـاـ اـهـيـ أـيـ وـ ئـ مـيـسـجـلـاـ

«Ато ибн Ясор раҳматуллоҳи алайҳ:

«Қадр кечасидан кейин бирор кеча шаъбоннинг ўн бешинчи кечасидан

афзал эмас. Аллоҳ таоло дунё осмонига тушиб, барча бандаларини мағфират қиласы. Мушрик ёки хусуматчи, ёки силаи раҳмни узувчи бундан мустаснодир. Унда (бу кечада) ким дўзахдан озод бўлса, улуғ ҳадя муборак бўлсин. Эй (бу кечада ноумид) қайтарилиган! Аллоҳ таоло бу мусибатингни тузатсин. Чунки у улкан мусибатдир», дедилар».[1]

Аллоҳ таолонинг дунё осмонига тушишининг кайфиятини англашга инсон ақли ожизлик қиласы. Шу боис бу тушишни дунёвий ўлчовлар, мезонлар билан идрок этишга уриниш нотўғри иш бўлади.